

BERNINA

BERNINA 215

www.bernina.com

BERNINA

**Jeg garanterer
deg å bli
veldig
fornøyd**

H.P. Ueltschi
innehaver

Du har tatt et riktig valg!

En **BERNINA** vil tilfredsstille ditt sybehov i mange år. Min familie har i over 100 år hatt som viktigste målsetting å levere produkter som kundene blir fornøyd med. Vi bygger på sveitsisk teknisk presisjon og kunnskap med framtidsrettet symaskinutvikling med god kundeservice. Med **BERNINA 215** presenterer vi de nyeste **BERNINA**-produktene hvor målsettingen har vært å skape en moderne utseende maskin til enda større syglede hos våre kunder. Gled deg over mulighetene til kreativ sying hvor vårt store utvalg av utstyr til ethvert formål følger med. Fra oss vil det jevnlig bli utgitt ide-publikasjoner slik at din kreative legning kan få påfyll.

Vår dyktige **BERNINA** forhandler-stab vil bidra til en positiv opplevelse til kreativt syarbeide. Søk hjelp hos disse og i denne bruksanvisningen.

www.bernina.com

BERNINA International AG • 8266 Steckborn/Sveits

VIKTIG SIKKERHETSINFORMASJON

VIKTIG SIKKERHETSINFORMASJON

Når elektroniske maskiner brukes, er det viktig alltid å ta hensyn til sikkerheten. Bruk derfor denne informasjonen som en rettesnor.

Les all informasjonen før du bruker symaskinen.

Når maskinen ikke er i bruk, bør stikkontakten tas ut slik at maskinen koples fra strømmettet.

FARE!

Slik reduseres faren for elektrisk støt:

1. Forlat aldri maskinen med stikkontakten i.
2. Ta alltid ut stikkontakten med en gang etter bruk og før rensing av maskinen.
3. LED strålen må ikke sees på direkte og absolutt ikke gjennom forstørrelsesglass.
LED Klasse 1M.

ADVARSEL!

Slik reduseres faren for forbrenning, brann, elektrisk støt eller personskader:

1. Bruk maskinen bare til det den er beregnet for, slik det blir beskrevet i denne bruksanvisning. Bruk bare ekstrautstyr som er anbefalt av produsenten, og som er vist i boken.
2. Pass på at maskinen ikke brukes som et leketøy. Vær ekstra oppmerksom hvis maskinen brukes av eller i nærheten av barn.
3. Bruk aldri maskinen hvis:
 - ledningen eller støpselet er skadet
 - den ikke fungerer på riktig måte
 - den har falt i gulvet eller har fått skader
 - den har vært under vannBenytt nærmeste autoriserte BERNINA-forhandler eller servicested til undersøkelse, reparasjon, elektroniske eller mekaniske justeringer.

4. Bruk aldri maskinen med blokkerte luftventiler. Pass på at det ikke samler seg lo, støv og stoffbiter i ventilasjonsåpningene for symaskinen og pedalen.
5. Hold fingrene vekk fra alle bevegelige deler. Vær spesielt forsiktig rundt symaskinnålen.
6. Slipp eller stikk aldri gjenstander inn i åpningene.
7. Ikke bruk maskinen utendørs.
8. Ikke bruk maskinen der det er anvendt aerosolprodukter (spray) eller der det gis oksygen.
9. Ikke dra eller dytt i stoffet mens du syr. Det kan føre til at nålen bøyes og brekker.
10. Ikke bruk bøyd nåler.
11. Bruk alltid den originale BERNINA stingplaten. Bruk av feil plate kan føre til at nålen brekker.
12. Før maskinen koples fra, må du slå av alle brytere (sette dem i posisjonen «0») og deretter ta ut støpselet fra stikkontakten.
13. Slå av strømbryteren (sett den i posisjonen «0») når du foretar justeringer i nålområdet, for eksempel setter tråd i nålen, skifter nål, legger tråd i spolen eller skifter fot.
14. Ta alltid ut støpselet fra stikkontakten når du tar av deksler, smører maskinen eller gjør andre servicejusteringer som er beskrevet i denne bruksanvisningen.
15. Denne maskinen har dobbel isolering. Bruk bare identiske reservedeler. Se informasjonen om service av dobbeltisolerte produkter.

SERVICE AV DOBBELT-ISOLERTE PRODUKTER

I dobbeltisolerte produkter finnes det to isolerings-systemer i stedet for jording. Det verken gis eller må legges til jordingsmuligheter for dobbeltisolerte produkter. Service av dobbeltisolerte produkter krever ekstrem varsomhet og systemkunnskap og bør derfor bare utføres av kvalifisert servicepersonale. Reservedeler for dobbeltisolerte produkter må være identiske med delene i produktet. Et dobbeltisolert produkt er merket «DOBBELISOLERING» eller «DOBBELTISOLERT». Produktet kan også være merket med symbolet .

KRAV

Det blir ikke betalt for skader oppstått ved feilaktig bruk. Symaskinen er bare beregnet til privat bruk. Denne symaskinen tilfredsstiller de elektromagnetisk type-/sikkerhetskrav som følger av de europeiske retningslinjer 2004/108/EC.

TA VARE PÅ DENNE INFORMASJONEN!

Husk:

Den nyeste versjonen for din bruksanvisning finner du under www.bernina.com

Miljø

BERNINA føler seg forpliktet til å tenke på konsekvenser for miljø. Skadevirkning av våre produkter på miljø skal minimaliseres gjennom bruk av materialer og produksjonsteknologi som minst mulig er til skade for miljø.

Når den dag kommer, hvor produktet ikke lenger skal brukes, vil dette bli deponert på en slik måte som landets regler krever og avgjort ikke som restavfall.

Viktig Sikkerhetssinformasjon	2
Bruker-komponenter på symaskin	6
Standardutstyr	8
Føtter	9
Spesial-utstyr	10
Klargjøring av symaskin	12
Bruker-råd	20
Sømutvalg	23
Utvalgte nyttesømmer	24
Nålutvalg	31
Pleie	33
Hindre og rette feil	34
Stikkord	35

Bruker-komponenter på symaskin

Framsiden av maskinen

Høyre-enden av maskinen

1 Deksel foran spolehus	22 Motiv-tast
2 Stingplate	23 Håndhjul
3 Festehull for ekstrautstyr	24 Stingbalanse-tast
4 Støtte/feste for friarmsbrett	25 Hovedbryter av/på
5 Syfotskaft	26 Nettledningskontakt
6 Nål-hode med festeskruer	27 Transportør-senker
7 Nåltræder	28 Kontakt for pedal-ledningen
8 Trådfører	29 Trådsnelle-holder (regulerbar)
9 Retur-tast	30 Bærehåndtak
10 Deksel foran trådløfter	31 Liggende trådsnelle-holder
11 Trådgjennomføring	32 Bakre trådfører
12 Spenningskive for spoletråd	33 Feste for utstyrboksen
13 Overtråd-reguleringshjul	34 Trykkfot-løfter
14 LCD display	35 Trådkutter
15 Nålstopp-tast oppe/nede	
16 1/2 fart-tast	
17 Spoleapparat	
18 Stingbredde-tast	
19 Nålposisjon-tast	
20 Stinglengde-tast	
21 clr/del-tast	

Baksiden av maskinen

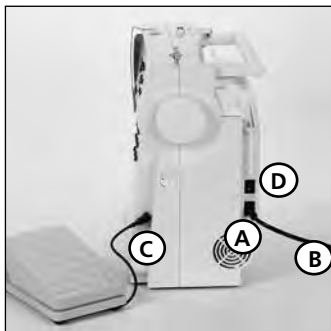
Utstyr

- Stoffhette
- Etui for standardutstyr

- 2 spoler (hvorav en i spolehuset)
- Syfotskaft med 5 sålen
- Nåler 130/705 H
- Sprettekniv
- Rensebørste
- 3 snellestoppere
- Snelleputer
- Oljekanne
- Pedal
- Strømnett-kabel
- Torx vinkelnøkkel
- Garanti-kort

Kabeltilkopling

Strømnett-kabel

- plugg **A** inn i maskinen
- plugg **B** inn i veggkontakten

Pedalkabel

- Pedal-støpselet **C** sette s i maskinen

Strømbryter (D)

- 1** maskinen er slått på
 - 0** maskinen er slått av
- Lyset kommer på og slukkes på samme måte.

Pedal

Regulering av syhastigheten

- ved å trække mer eller mindre på pedalen vil symaskinens hastighet endres

Kabeloppbevaring

- snurr kabelen rundt på undersiden av pedalen
- støpselet festes i slissen

Når du skal sy

- snurr kabelen av

Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

Standard snap-on sålen

Syfotskaft
For snap-on
sålen

1 Normal såle
Nytte- og
dekorsømmer

2 Overlock såle
Vari-overlock-
søm, Vari-
overlockfald,
Overkasting av
kanter

**3 Knapphull
såle**
Knapphull på
flatt stoff og
til stoppesøm

4 Glidelås såle
Sy i glidelås

5 Blindsøm såle
Opplegg og kan-
tavslutningsøm

Vær klar over at alle snap-on føtter også kan leveres som original føtter i helstøpt kvalitet.

Friarmbrett

Montere friarmbrettet

- hev nål og fot
- før friarmbrettet horisontalt under trykkfoten langs med friarmen til låsekastene innerst og låsesporene ytterst. Disse vil holde brettet stødig på friarmen. Enkelest å entre låsene er ved å slå lett på venstre ende av brettet

Fjerne friarmbrettet

- hev nål og fot
- ved et lett slag på høyre ende av brettet sin fremste del vil gjøre at dette glir ut av låsene
- dra brettet horisontalt mot venstre under foten vekk fra friarmen

Målbånd på brettet

- «0» tilsvarer nål i midten

Kantlinjal

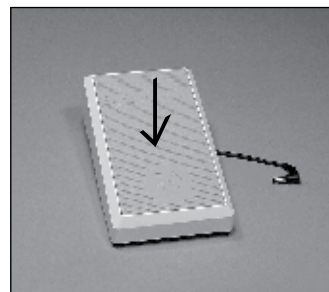
- skyv den innover i sporet i forkant fra venstre
 - lar seg trinnløst plassere langs hele brettet
- Viktig:** Fjern foten eller fot-såle når du setter på kantlinjalen!

Lupesett

Vi anbefaler lupesettet fra **BERNINA** fordi det gir bedre komfort når du syr.

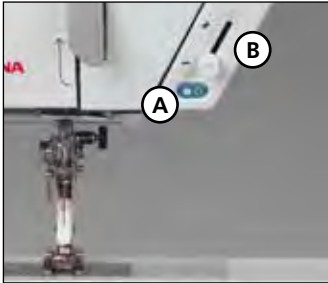
Pedal

Med pedalen reguleres motorhastigheten

- gjennom større eller mindre trykk på pedalen vil motorhastigheten reguleres
- velg nålstopp oppe/nede ved å trå med helen på bak-kant av pedalen

Start-Stop enheten

Med Start-Stop enheten kan bruker starte og regulere hastigheten på maskinen for hånd.

- trykk på tast **A** = maskinen starter
- skyv på tast **B** og hastigheten øker/minker
- maskinen stopper når du trykker på tast **A** igjen

Viktig:

Hvis pedalen er tilkopleet virker ikke Start-Stop enheten.

LED-Syllys

LED-lyset lyser opp området rundt nålen og er kjent for lang levetid.

Advarsel:

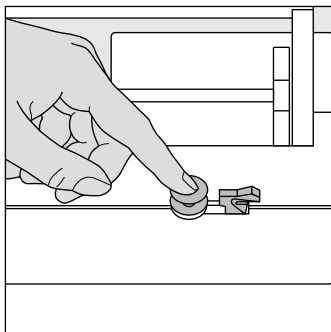
Et defekt syllys må skiftes av en autorisert tekniker.

Symaskinen må leveres inn hos en BERNINA-forhandler!

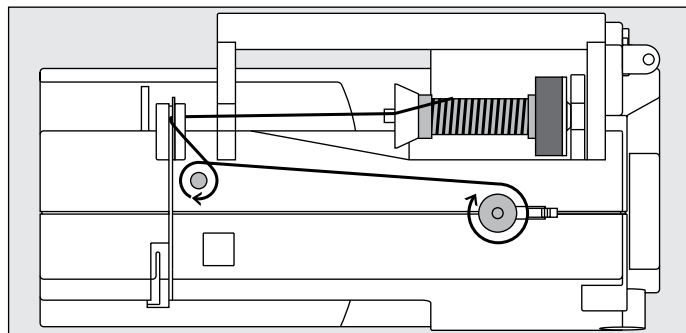
Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

Spole på undertråd

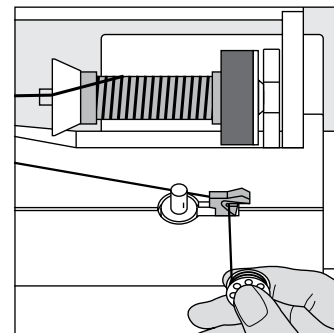

Spole på undertråd

- slå på maskinen
- sett ny spole på spoletappen

- før tråden fra trådsnellen bakom bakre trådfører, så med urviseren rundt spolespenningen
- surr tråd 2-3 ganger rundt på tom spole og kutt trådedden på spoletrådkutteren.
- av/på bryter dyttes mot spolen
- trå på pedalen
- spoling stopper automatisk når spolen er full
- fjern spolen

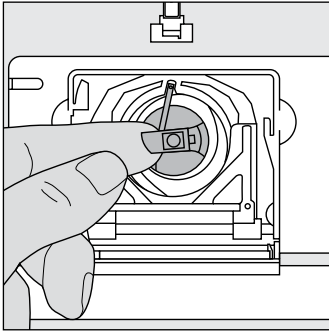
Trådkutter

- trekk tråden rundt trådkutteren ved full spole

Viktig:

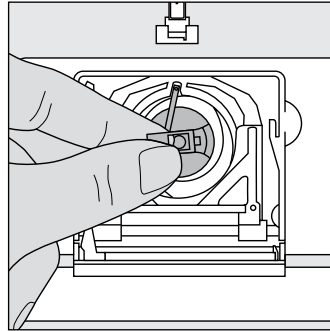
Hvis du spoler med stående snelle (s. 15) må du avpasse hastigheten på maskinen, så trådspolen ikke hopper av.

Spolekapsel

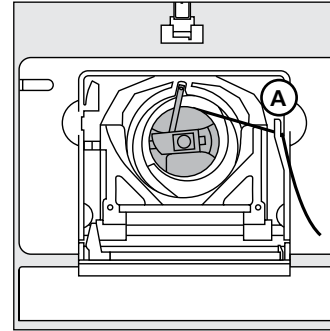
Ta ut spolekapselen

- sett nålen i høyeste posisjon
- slå av maskinen
- åpne dekselet foran spolehuset
- ta tak i hendelen på spolekapselen
- trekk spolekapselen ut

Sette inn spolekapselen

- hold kapselen i hendelen
- sørg for at tappen på spolekapselen faller inn i sporet øverst
- slipp hendelen og trykk kapselen på plass

Undertrådkutter

- sett spolekapselen inn
- trekk tråden over trådkutteren
- A**
- tråden kuttes
- lukk dekselet foran spolehuset

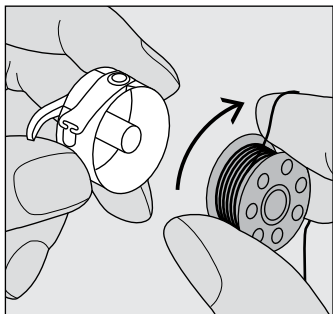
Viktig:

Du trenger ikke ta opp undertråden da den avkuttete trådenden er akkurat passe for å starte syingen.

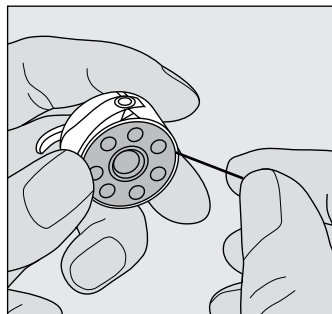
Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

Legge inn spolen

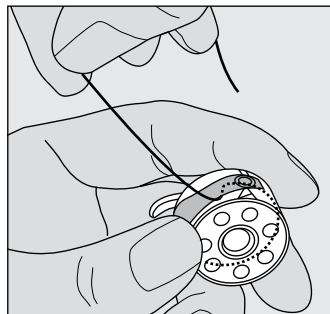

Legge inn spolen

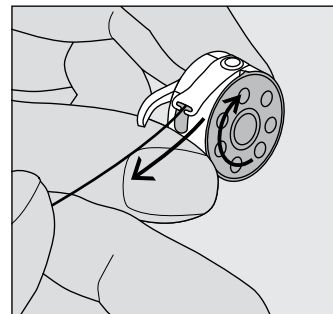
Hold spolen slik i høyre hånd at tråden går med urviser.

Trekk tråden inn i slissen
Tråden trekkes fra høyre inn i slissen.

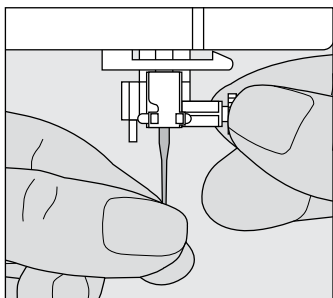

Trekk tråden under fjæren Mot venstre, ...

... til det T-formede hullet i enden av fjæren, slik at spolen går med urveiseren, når du trekker i tråden.

Skifte nål

Å ta nålen ut

- sett nålen i høyeste posisjon
- slå av maskinen
- senk syfotskaft
- løsne på festeskruen for nålen
- trekk nålen ned

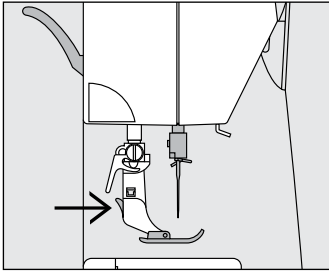
Å sette nålen inn

- flatsiden av nålkolben skal vende bakover
- dytt nålen helt opp
- skru til festeskruen for nålen

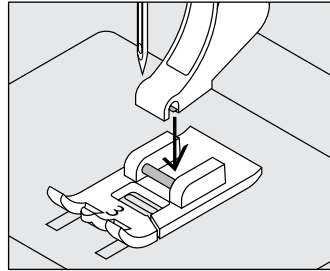
Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

Ta av fot-såle

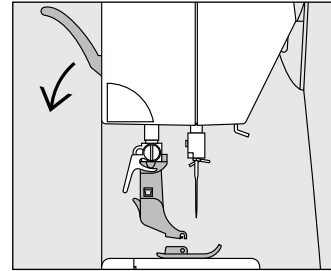
Ta av fot-såle

- sett nål og syfotskaft i høyeste posisjon
- sett hovedbryter på «0»
- trykk inn tasten på feste for foten, og foten faller av

Sette på fot-såle

- legg fot-sålen under feste for foten slik at tverr-stiften i fot-sålen treffer åpningen i feste

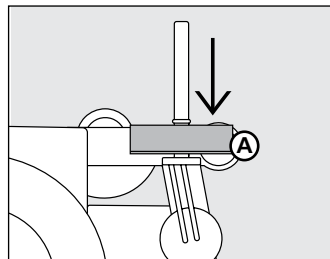
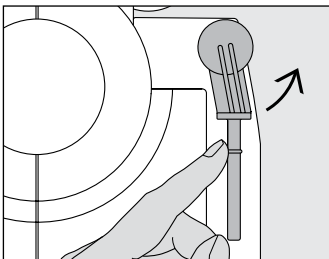

- senk trykkfotløfteren og fot-sålen vil sitte fast

Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

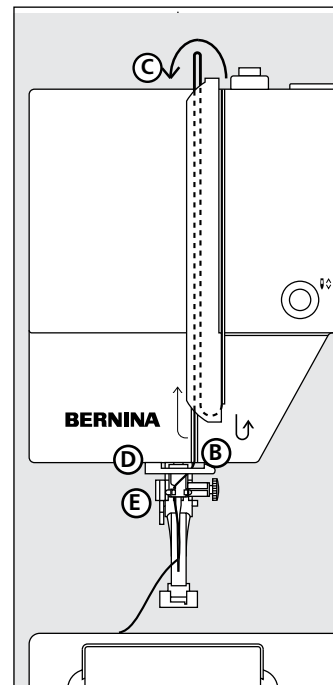
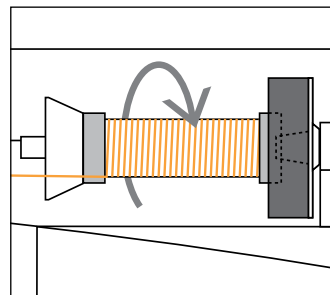
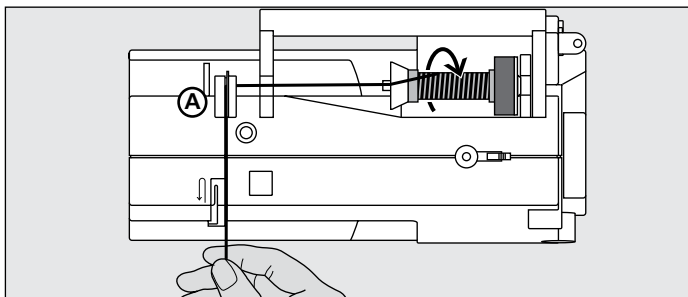
Ekstra trådsnelleholder

Dreibar stående snelleholder

- snelleholderen finner du bak håndhjulet
- anvendes ved bruk av mer enn 1 trådsnelle f. eks ved sying med dobbeltnål
- vend snelleholderen opp til den stopper
- ved bruk av store sneller kan med fordel skumplast-tallerken **A** bli benyttet, slik at denne står stødigere

Træing av overtråd

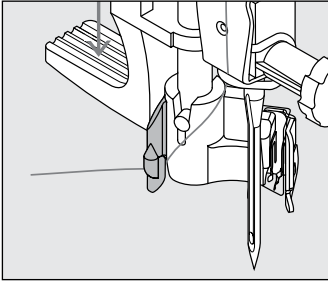
Feste trådsnellen

- hev nål og syfotskaft
- slå strømbryteren til «0» (av)
- sett på skumgummiputen
- plasser snellen på pinnen (snellen skal løpe med klokken)
- sett på riktig snellestopper/diameter = snellen - eller større.
Slik blir tråden trukket jevnt over snellen
- før tråden gjennom den bakre anviseren **A**
- deretter inn i sporet for stramming av overtråden
- trekk tråden langs med trådløfter-beskyttelsen, nedenom **B**
- trekk tråden oppover langs med beskyttelsen til **C**, hvor tråden legges innom trådløfter
- trekk tråden nedover igjen til punktene **D** og **E**

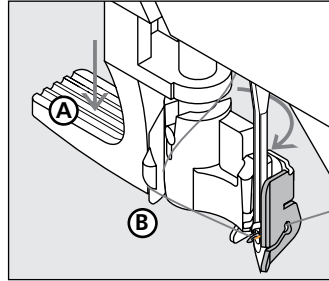
Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

Nåletrær

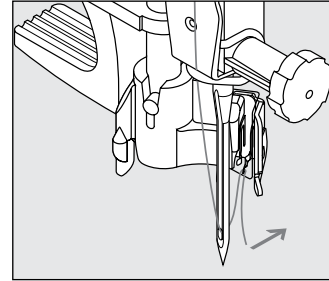
Tråden i griperen

- hev nålen
- senk syfotskaft
- legg tråden bak griperen **B** og hold lett

Spaken ned

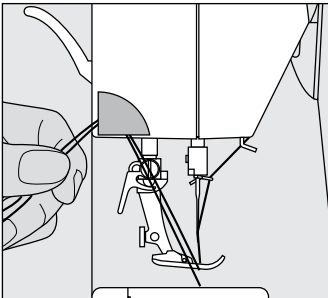
- press spaken **A** ned samtidig som du fører tråden rundt griperen **B** til h. for nålen

Tråden foran nålen

- plasser tråden forfra inn i føringen til den fanges i griperen
- slipp spaken **A** og tråden

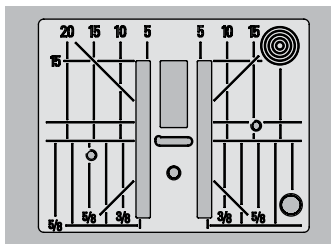
Trådkutter

Trådkutteren på sidedekselet på maskinen

- trekk over- og undertråden over forkanten og bakover, over trådkutteren og nedover
- ved første sting blir trådene kuttet

Stingplaten

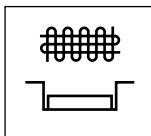
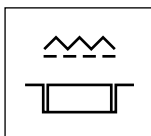
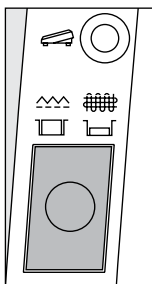

Merk: for å skifte stingplate se side 33

Merking på stingplaten

- stingplaten er merket med vertikale linjer for millimeter og tommer
- linjene hjelper til med riktig avstand for sømmer og tråkning
- de horisontale linjene er til god hjelp når du skal sy hjørner, knapphull etc.
- de diagonale linjene hjelper til ved quilting
- målene representerer distansen fra nålen til linjen
- nålen i midtposisjon er ved «0»
- i forhold til nålens midtposisjon regnes avstandslinjene både til høyre og venstre

Transportøren

Når tasten står likt med dekelet er transportøren oppe og i syposisjon.

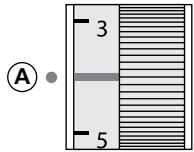
Er tasten trykket inn er transportøren senket

- stoffet blir ikke transportert, men du kan sy i knapp, stoppe og utføre frihåndsarbeider

Transportør og stinglengde

For hvert sting beveger transportøren seg et skritt. Lengden på skrittene avhenger av den stinglengden som er valgt. Ved svært kort stinglengde vil skrittene være ekstremt små. Stoffet flytter seg særlig langsomt under foten, selv om hastigheten på maskinen er høy. Dette ser du tydelig når du syr knapphull.

Trådspenning

Vanlig innstilling

- den røde streken på innstillingshjulet stilles ved punktet **A**
- til vanlig sying trenger du ikke endre på trådspenningen
- til ulike oppgaver kan det være en fordel å endre spenningen for å få et bedre sømresultat

Perfekt stingdannelse

- stingdannelsen skjer i stoffet

Overtrådspenning er for stram

- undertråden vises på retten av stoffet
- for å redusere overtråd-spenningen, drei trådspennings-rattet til 3-1

Overtrådspenning er for løs

- overtråden vises på vrangen av stoffet
- for å øke overtråd-spenningen, drei trådspennings-rattet til 5-10

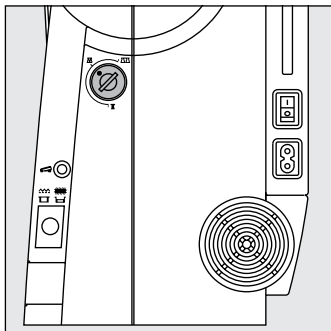
Fra fabrikken er trådspenningen innstilt til vanlig sying, hvor det er benyttet Metrosene-tråd i tykkelse 100/2 (Arova Mettler, Sveits)

Ved bruk av annen type tråd for sying og brodering kan det oppstå avvik i forhold til vanlig innstilling av trådspenningen. Det kan derfor være påkrevet å løsne eller stramme trådspenningen for å få til best mulig sømbilde på stoffet du velger å sy på.

Et eksempel:

	Spenning
Metall-tråd	approx. 3
Spunnet tråd	approx. 2-4

Balanse

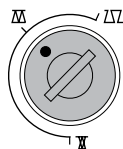
Maskinen er på alle måter fra fabrikken prøvesydd med det mål for øye, at alle sømmer skal bli best mulig. Prøvesyningen er foretatt på to lag bomulls-stoff med Metrosene-tråd 100/2 fra firma Arova Mettler i Sveits.

Ulikt stoff, tråd og innleggsstoff kan medvirke til at ulike sømmer ikke blir ideelle i form av manglende symetri ol. Tettheten i stingene kan også bli påvirket.

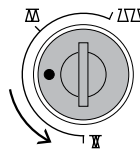
Med balanse – bryteren på høyre ende av maskinen – kan disse uregelmessigheter bli rettet, slik at ønsket resultat blir

nådd i forhold til materialet du syr på.

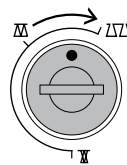
Prøvesy med følgende sømvalg: Nyttessømmer, som f.eks. vatteringssting på jersey-stoff, knapphull, etc.

Normalstilling

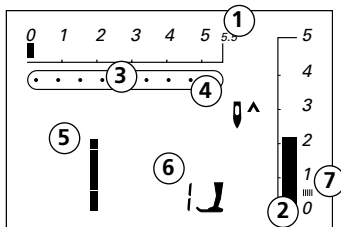
Endret
(Tettere sting)

Endret
(Lengre sting)

Husk:
Etter sying med endret balanse, må du huske å sette bryteren tilbake i normalstilling!

LCD display

I LCD display vises

- 1 vanlig stingbredde blinker
- 2 vanlig stinglengde blinker
- 3 nålposisjon i midten av stingplaten
(9 reguleringsmuligheter)
- 4 nålstopp oppe / nede
- 5 sømtypenummer
- 6 riktig fot-sålen til ulikt sømvalg blir vist
- 7 plattsøm; tettere, korte sikksakksøm

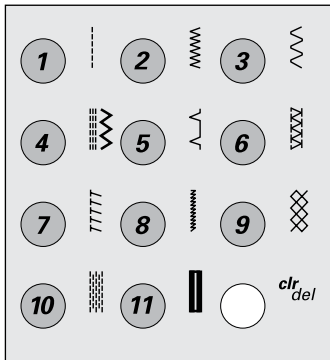
Personlig minne

- enhver endring av sting-lengde og bredde blir automatisk lagret

F. eks

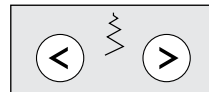
- å sy endret søm (f. eks. sikksakksøm)
- å sy endret søm av annet valg (f. eks. rettsøm)
- når du henter igjen et endret sikksakksøm er det din personlige endring som er lagret

Taster

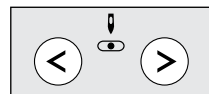
Valg av sømtyper

- direktevalg av sømtype 1–11: hver tast angir hvilke søm og nummer på denne; samtidig vises dette og vanlig stinglengde og bredde i LCD display.

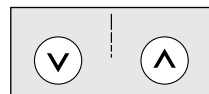
Endre stingbredde

- venstre tast = sikksakk blir smalere
- høyre tast = sikksakk blir bredere
- det blinkende punkt i LCD display viser deg alltid vanlig bredde

Flytte nålposisjon

- venstre tast = nålen til venstre
- høyre tast = nålen til høyre

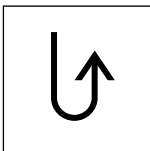
Endre stinglengde

- venstre tast = stinglengden blir kortere
- høyre tast = stinglengden blir lengre

Funksjon-taster

En funksjon blir aktivert når denne vises i LCD display.

Er symbolet i LCD display borte er denne ikke aktivert.

Retursøm som valg

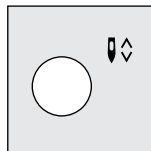
- trykk inn tasten
- retursøm beholdes så lenge du holder tasten inne (stinglengden vil være maks. 3 mm)

Bruksområde ved 1 trykk:

- til å bestemme lengden når du syr knapphull
- til å bestemme hvor langt autom. stoppesøm skal være
- til manuell festesting (ved start og slutt)

Permanent retursøm:

- trykk 2 ganger på tasten
- symaskinen syr den valgte søm kun bakover
- avslutt bakoversøm; trykk inn tasten nok en gang

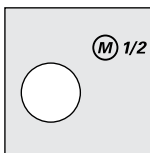

Nålstopp-valg

- i utgangspunktet viser pilen, at nålen stopper oppe
- trykk på tasten
- i LCD display viser pilen, at nålen stopper nede
- trykk på tasten
- i LCD display viser pilen, at nålen igjen stopper oppe

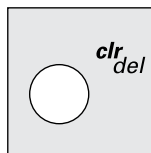
Viktig:

Hold tasten inne litt = nålen vil automatisk stoppe oppe eller nede.

1/2 fart

- trykk på tasten = maskinen syr med 1/2 hastighet
- trykker du på tasten igjen, maskinen syr igjen med normal hastighet

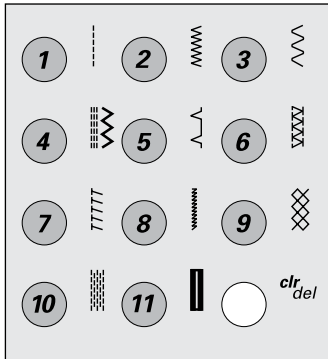
clr/del-tast

- trykk på tasten og opprinnelig søm kalles tilbake
- eller valgt funksjon blir slettet

Unntak:

- nålstopp oppe/nede
- 1/2 fart
- når knapphull er valgt vises i LCD display første trinn

Sømutvalg

1 Rettsøm

brukes til all rettsøm i ikke-elastisk materiale

4 Tre-sting forsterket rett- og sikksaksøm

til sømmer som krever stor strekkfasthet

7 Overlocksøm

for middels tykke strikkestoff, frotte- og faste stoffer. Flat sammensyingsøm

10 Autom. stoppesøm

resultatet blir tilnærmet som kunststopping

2 Sikksaksøm

brukes til overkasting, påsyng av strikk og påsyng av kraver

5 Blindsøm

opplegg av elle typer stoff som skjult søm

8 Superstreksøm

passer godt som rettsøm når materialet er særlig strekkbart

11 Standard knapphull

knapphull til bluser, skjorter, bukser o.l. i fast materiale

3 Buesøm

brukes på ulike materialer som forsterkning og bøtesøm

6 Lukket overlocksøm

til å sy sammen eller overkasting og sammensyng i en operasjon på elastisk materiale

9 Vaffelsøm

egner seg på alle materialer, men strekkstyrken gir fine resultater på elastisk stoff. Kan f.eks. også brukes som synlig fall

Rettsøm nr. 1

Bruk normal såle nr. 1 eller blindsøm såle nr. 5

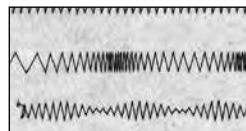
Ytterkantene

- til venstre for ytterkanten
- plasser stoffets ferdige eller brettede kant mot venstre side av styringen på såle nr. 5
- velg venstre nålposisjon for å sy langs med høyre kant

Faldkanter

- til høyre for innerkanten (faldkanten)
- plasser kanten på falden (indre, øvre kant på falden) mot høyre side av styringen på såle nr. 5
- sy på bretten med nålen til høyre for føringen på såle

Sikksaksøm nr. 2

- A** kantavslutning med sikksakk
- B** sikksakk med forandret lengde
- C** sikksakk med forandret bredde

Bruk normal såle nr. 1

Sikksaksøm

- for alle typer stoff
- for overkasting av kanter
- for dekorering

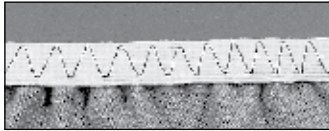
Plattsøm

- kort stinglengde = plattsøm

Overkasting av kanter

- før kanten av stoffet under midten av sålen
- velg sikksakkbredde
- nålen treffer stoffet første gang den er nede og utenfor stoffkanten neste gang o.s.v
- velg ikke for stor stingbredde eller for stor stinglengde; kanten skal forbli flat ikke rulles inn
- bruk stoppetråd for tynne stoffer

Buesøm nr. 3

Bruk normal såle nr. 1

Bred strikk

- for kanter på sportstøy og undertøy

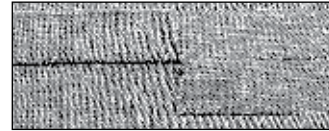
Forberedelse

- klipp strikken til ønsket lengde
- mål opp stoffkanten og strikken i 4 like deler og merk dem
- fest strikken til kanten med nåler slik at merkene kommer rett over hverandre

Syng

- strekk strikken mens du syr så den passer mot klippekantene
- klipp bort overflødig stoff, tett inntil sømmen

Tre-sting forsterket rettsøm nr. 4

Bruk normal såle nr. 1

Åpen søm

- slitesterk søm for faste og tett vevde stoffer, som denim og kordfløyel
- forsterket søm for deler av plagg som utsettes for stor slitasje

Dekorativ stikning

- forleng stingene og bruk den som dekorativ stikning på denim

Viktig:

For å få et pent sømresultat velges ved bruk av trestings forsterket søm en stinglengde på 4.

Blindsøm nr. 5

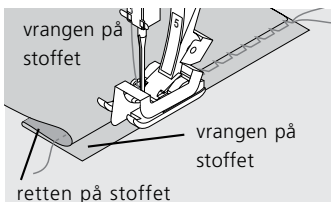

Bruk blindsøm såle nr. 5

Brukes som skjult søm i forbindelse med opplegg av fall i mellomtykke og tykke stoffer.

Forarbeide

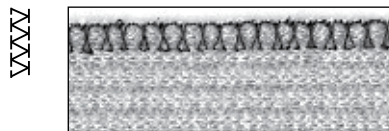
- kast over sårkanten på stoffet
- brett stoffet og sett i knappenåler
- legg stoffet slik som bilde viser med overkastet kant til høyre
- legg brett-kanten under sålen slik at brettet hviler mot linjalen på sålen

Sømmen

- nålen skal ikke gå gjennom brettet, bare inni, slik du gjør når du syr for hånd
- alt etter stoffkvaliteten velger du bredden på sømmen
- se etter om resultatet blir slik som beskrevet, korrigjer eventuelt bredden

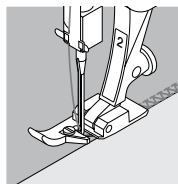
Lukket overlocksøm nr. 6

Bruk normal såle nr. 1 eller overlock såle nr. 2

Lukket overlocksøm

- passer til løst vevd stoff og som sikkerhets-søm på strikkevarer

Sømmen

- utspringet i sålen føres langs med stoffkanten
- stinget vil dannes over stifen i sålen og kanten av stoffet

Overlocksøm nr. 7

TTTTT

Bruk normal såle nr. 1

Lukket søm

- overlocksøm på grovt eller løst strikketøy

Sying

- sy overlock langs stoffkanten
- stingene bør gå over stoffkanten når nålen går til høyre

Superstreksøm nr. 8

NNNNN

Bruk normal såle nr. 1

Sying

- svært elastisk søm for strikkestoffer
- ideell for sports- og fritidsklær
- sømmen ligger flat og blir ikke dratt

Ved vanskelige stoffer (kanter), sy 1 cm. innenfor kanten og klipp av overskytende sømmonn.

Vaffelsøm nr. 9

Bruk normal såle nr. 1

Kantavslutning med vaffelsøm

Kan benyttes i strikkede stoffer i bomull, ull og tilsvarende i syntetisk stoff.

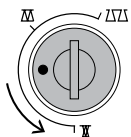
Forberedelse

- brett inn ca 1 cm av stoffkanten som strykes ned eller settes opp med knappenåler

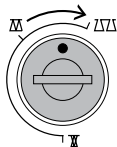
Sømmen

- vaffelsøm skal syes på rettsiden
- blir det stoffkant på vrangen som kommer utenfor sømmen, klippes denne vekk
- om nødvendig fininnstill med balansen

Balansen

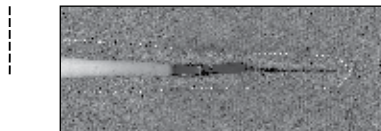
For å gjøre stingene tettere

For å gjøre stingene lengre

Pass på:
Still balansen
tilbake til
normalstilling!

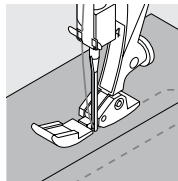
Isying av glidelås med søm nr. 1

Bruk glidelås såle nr. 4

Forberedelse

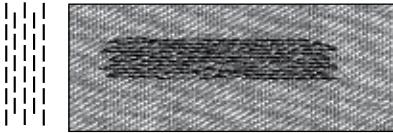
- tråkle fast glidelåsen
- la begge sider av åpningen til glidelåsen møtes midt over låsen

Sømmen

- sy begge sider parallelt rundt låsen med like stor avstand til åpningen, fra ned-enden av glidelåsen til toppen
- benytt nålposisjon h.h.v. helt til høyre og venstre
- sålen skal gli ved siden av tennene på glidelåsen
- nålen skal gå tett inntil tennene på glidelåsen

Stopping, søm nr. 10

Bruk normal såle nr. 1

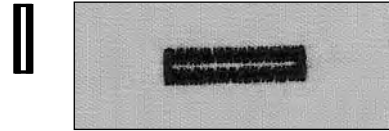
Stopping med normal såle nr. 1 (automatisk søm)

- start med nålen øverst til venstre ved hullet
- sy første søm så langt det er nødvendig for å dekke hele hullet
- trykk på retur-tasten og automatisk stoppelengde er lagret
- fortsett til maskinen stopper
- når arbeidet er ferdig sletter du programmet med «clr/del»-tasten

Større hull:

- ved å gjenta det lagrede program vil du stoppe en større flate (hull)

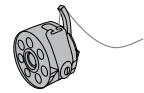
Knapphull, søm nr. 11

Bruk knapphull såle nr. 3

Forberedelse

- velg det knapphull du skal sy
- i LCD display vises; valgt knapphullnummer og såle nr. 3, sammen med sybolet for første trinn som blinker
- trø tråden gjennom hullet i tappen på spolekapselen = blir trådspenningen litt strammere
- lengden på knapphullet må avmerkes der knapphullet skal være

Sy alltid et prøve-knapphull

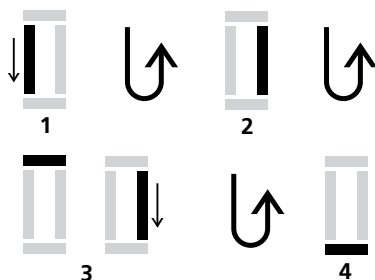
- bruk samme stoff som i plagget og eventuelt innleggsstoff
- sy alltid i samme trådretning
- klipp/skjær opp knapphullet
- prøv en knapp i knapphull. Om nødvendig korrigeres lengden av knapphullet

Skal du sy bare et knapphull, kan du med fordel sy dette på manuell måte. Likeledes hvis det er snakk om å forsterke et allerede sydd knapphull. Kan også brukes som dekorasjon. Manuelle knapphull er ikke mulig å lagre.

Manuelle knapphull

Begge stolper blir sydd samme vei.

I LCD display blinker til enhver tid for det trinn i knappullet du ikke har fullført.

- 1 Sy stolpen framover langs med markeringen, stopp maskinen
 - trykk på retur-tasten
- 2 Sy rettsøm bakover og stopp maskinen ved start-punktet
 - trykk på retur-tasten
- 3 Sy regels og andre stolpe
 - trykk på retur-tasten
- 4 Sy regels og festing tilslutt

Hvert trinn kan slettes eller bli repetert.

Endring

Mulige tilpasninger

- avstand mellom stolpene kan reguleres
- ved å endre bredden på knapphull-sømmen

Endre stinglengden

- en endring vil ha innvirkning på begge stolper (tettere eller lengere)
- har du gjort en slik endring – må du også endre lengden på selve knappullet

Balanse-regulering ved manuelle knapphull

- ved det manuelle knapphull påvirker en balanse – reguleringen til begge stolpene, da disse blir sydd i samme retning

Viktig:

Sett balansen tilbake til normalstilling når du er ferdig med knappullene!

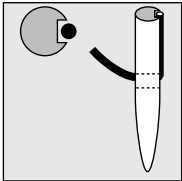
Noen viktige råd m.h.t. symaskin-nåler

Nåltypen i din **BERNINA** symaskin skal være 130/705H.

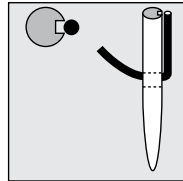
Nål og tråd

Vanlig i handel er styrken på nålene fra nr. 70 til nr. 120.

Tynn nål har lavest nummer. Hvilke nål som passer til ulik tråd kan du lese ut av tabellen.

Riktig nål til tråden sees ved,
At tråden går inn i det lange sporet foran på nålen.

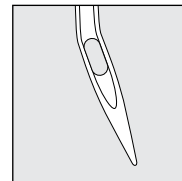

Feil nål til tråden sees ved,
At tråden ikke går inn i det lange sporet foran på nålen.

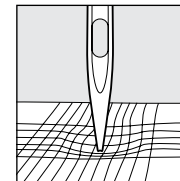
Nål	70	80	90	100	110–120
Stoppetråd	•	•			
Bomulltråd		•	•		
Syntetisk tråd		•	•		
Tykk bomull-syntetisk tråd			•	•	
Knappulltråd for håndsøm				•	•

Nål og stoff og nålens tilstand

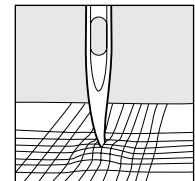
For ikke å skade stoffet må du alltid ha en nål i maskinen uten skader. Problemer vil oppstå når nålen er ødelagt.

Bøyd nål

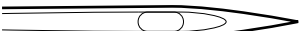

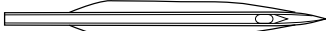

Butt Nadel

Grader/sår på nålspissen

Ulike materialer vil kreve ulike nåler. Spesial-nål innebærer at du får et bedre resultat. Spør etter disse hos din **BERNINA**-forhandler.

Nåletype	Nålens beskaffenhet	Passende for	Nåltykkelse
Universal 130/705 H	 Normal, litt kulespiss	For nesten alle naturlige og syntetiske stoffer (vevde og strikkede)	60–100
Jersey / Elastisk 130/705 H-S 130/705 H-SES 130/705 H-SUK	 Kulespiss	Jerseystoffer, elastiske stoffer	70–90
Jeans 130/705 H-J	 Meget fin spiss	Tettvevde stoffer, så som dongeri, grov lerret og overaller	80–110
Lær 130/705 H-LL 130/705 H-LR	 Skjærspiss	Naturlig / syntetisk lær og plast	90–100
Tvillingnål 130/705 H-ZWI	 Nålavstand: 1.0 / 1.6 / 2.0 / 2.5 / 3.0 / 4.0	Synlige falder i elastiske stoff, legg, motivsøm	70–100
Trippelnål 130/705 H-DRI	 Nålavstand: 3.0	Dekorsøm	80
Hullfaldnål 130/705 HO	 Vingnål	Hullfald	100–120

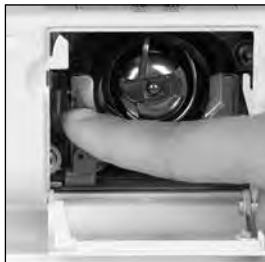
Rengjøring

Hvis symaskinen tas ut fra et kaldt rom før bruk, bør denne stå for å oppnå romtemperatur før du starter den.

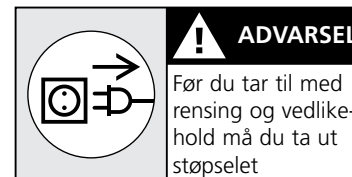
Fjern fra tid til annen trådrester under stingplaten og rundt griperen

- slå av maskinen og trekk ut støpselet i vegg
- fjern syfotskaft og nål
- åpne dekselet foran spolen
- løft stingplaten og ta den av
- børst vekk trådrester og lo
- sett på stingplaten på nytt

Rengjøring av griper

- slå av maskinen og trekk ut støpselet
- ta ut spolekapselen
- utløserhendelen for griperlåsen trykkes til venstre
- vipp ned låseringen foran griperen
- ta ut griperen
- tørk av griperbanen og griperen; det er viktig å bruke mykt verktøy/klut
- sett på plass griperen igjen, om nødvendig ved å bevege litt på håndhjulet
- vipp låseringen opp og sørg for at denne blir låst med utløserhendelen
- drei på håndhjulet for å se at alt sitter på plass
- sett inn spolekapselen på nytt

ADVARSEL

Før du tar til med rensing og vedlikehold må du ta ut støpselet

Smøring

- drypp 1–2 dråper olje inn i griperbanen
- kjør maskinen en kort stund uten tråd for å unngå at det kommer olje på arbeidet

LCD display og symaskinen rengjøres

- med en myk nesten tørr klut

Pass på:

Det må aldri bli benyttet alkohol, bensin eller tilsvarende rensesvæsker til rengjøring av maskinen. Det samme gjelder væsker som opptrær etsende.

Ivareta sikkerhetsinformasjonen!

Hindre og rette feil

I de fleste tilfeller vil enhver kunne finne grunnen til at feil oppstår. Les igjennom dette avsnittet og ta de forhåndsregler som blir nevnt.

Se til at:

- over- og undertråd er riktig trædd
- nålen er satt riktig på plass
- styrken på nålen er i forhold til stoffet, se nål- og trådtabell side 31
- symaskinen er fri for trådrester og lo
- griperbanen er ren og uskadd
- trådrester ikke har satt seg fast mellom trådspenningsskivene
- spolen løper lett i spolekapselen, og det ikke er trådrester inne i denne

Overtråden ryker

- spenningen er for stram
- nålen er slitt, kjøp nye nåler hos din **BERNINA**-forhandler
- nålen er bøyd eller butt
- dårlig sytråd, ujevn tråd, gammel tråd
- har du satt på riktig skive foran trådsnellen
- stingplaten har hakk, eller griperen har fått sår, da må du gå til nærmeste forhandler

Undertråden ryker

- undertråden er for stram
- undertråden sitter fast i kapselen, bytt spole
- sår i stingplaten fra nålbrekk, som må repareres av en fagmann hos **BERNINA**
- nålen er bøyd eller butt

Nålen brytter

- nålen er ikke skrudd skikkelig fast
- stoffet blir dratt vekk fra sålen framover istedenfor som riktig er, bakover
- stoffet er tykt og du har dratt i stoffet når nålen var nede i stoffet, prøv heller med jeans-fot
- dårlig spunnet tråd, eller det er knuter på den
- se informasjonen på side 31 og 32 om nåler

Jukse-sting

- feil nål, benytt kun type 130/705H
- nålen er bøyd eller butt, eller den er feil innsatt, pass på å få nålen helt opp
- dårlig kvalitet på nålen
- feil type nålspiss, benytt kulespiss for strikkestoff og skjærnål for lær

Ujevn søm

- trådrester sitter fastklemt i trådspenningsskivene
- trådrester sitter i spolekapselen eller under spenningsfjæren på denne
- undertråden er trædd gjennom hullet i tappen på spolen til vanlig søm
- træingen er ikke riktig hverken for over- eller undertråd
- feil skive foran trådsnellen er benyttet

Symaskinen vil ikke starte eller går bare sakte

- se til at støpselet er satt skikkelig på plass
- maskinener ikke skrudd på
- du begynte å sy med en kald maskin
- spoleapparatet står på

Stikkord

B		G		P		T	
Balanse	20, 28, 30	Glidelåsen	28	Pedal	8, 10	Ta av fot-såle	15
Blindsøm	23, 26			Personlig minne	21	Tråd	31
Bruker-komponenter på symaskin	6–7	K		Pleie	33	Trådkutter	12, 13, 17
Buesøm	23, 25	Kabeltilkopling	8			Trådsnelleholder	15
		Kantlinjal	10	R		Trådspanning	19
C		Knapphull	29, 30	Rettsøm	23, 24, 28	Transportør	18
Clear/Delete	22			Rengjøring	33	Træing av overtråd	16
		L		Retursøm	22	Tre-sting forsterket rettsøm	23, 25
D		Legge inn spolen	14				
Delete/Clear	22	Lukket overlocksøm	23, 26	S		U	
Display LCD	21	Lupesett	10	Sikksakksøm	23, 24	Undertrådkutter	12, 13
		LCD display	21	Skifte nål	14	Utstyr	8–11
E				Snap-on sålen	9		
Ekstra trådsnelleholder	15	N		Sømtyper	21	V	
Endre stingbredde/stinglengde	21	Nålens	31, 32	Sømutvalg	23	Vaffelsøm	23, 28
Etui for utstyr	8	Nåletræer	17	Spesial-utstyr	10, 11		
		Nålposisjon	21	Spole på undertråd	12		
F		Nålstopp oppe/nede	22	Spolekapselen	13		
1/2 fart	22			Spolen	12–14		
Feil	34	O		Standardutstyr	8, 9		
Friarmbrett	10	Overlocksøm	23, 27	Start-Stop enheten	11		
		Overtråd	16	Stingplaten	18		
				Stoffhette	8		
				Stopping	23, 29		
				Superstrekksøm	23, 27		
				Sylyset	11		

Sluttord

Typesetting, Layout, DTP: Silvia Bartholdi
Graphics: Müller-Melzer ID, Kreuzlingen

© copyright 2010

BERNINA International AG, Steckborn

Alle rettigheter til produktet tilhører produsenten

Som uten varsel kan foreta endringer for å høyne kvaliteten på produktet.
Ustyrsopletget kan variere fra et land til et annet.

BERNINA

